

Statsminister Erna Solberg
Olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg

Fornybar og fullelektrisk – nye muligheter for norsk verdiskaping

Energi Norges visjon er at Norge skal ta en global lederrolle som det første fornybare og fullelektriske samfunn i verden. Vi er overbevist om at det er en god strategi for å gjennomføre nødvendige klimakutt i Norge, samtidig som det skaper grunnlag for høy norsk verdiskaping. Norge har et unikt utgangspunkt ved at vi har et av verdens reneste og sikreste energisystem.

Men også vi har store klimakutt foran oss. Betydelige forpliktelse til klimagassreduksjoner utenfor kvotesystemet vil i Norge bety en stor energiomlegging, særlig i transportsektoren, som vil være både krevende og kostbar å gjennomføre. Vi mener økt elektrifisering er det klart viktigste klimatiltaket både i Norge og i resten av Europa. Vi har derfor igangsatt en kartlegging av hvordan vi i Norge raskere kan nå våre klimamål gjennom elektrifisering av flere sektorer, samt hvilke næringsutviklingsmuligheter som ligger i utviklingen av et fullelektrisk samfunn. Disse elektrifiseringsmulighetene og -løsningene synliggjør vi på www.fullelektrisk.no.

Norge har stort forsprang. Vi gikk aldri fossilveien i kraftproduksjonen, og både oppvarming og matlaging skjer allerede gjennom utslippsfrie energibærere. Og Norge er lenger fremme på elektrifisering av transportsektoren enn noe annet land. Vi har også en stor industrisektor der konkurransedyktig og bærekraftig tilgang på strøm er avgjørende. Norge har altså et forsprang på veien mot lavutslipps-samfunnet.

Men resten av verden kommer etter: Det internasjonale energibyrådet anslår at den globale etterspørselen etter elektrisitet i 2040 kan være minst 50% høyere enn i dag, ledet an av utviklingen i India og Kina. Eurelectric, som representerer den europeiske kraftbransjen, la i juni frem perspektiver for hvordan europeiske klimamål kan nås gjennom en elektrifisering av europeisk økonomi. Vi mener det ligger unike muligheter for grønn industriutvikling i Norge gjennom økt elektrifisering, og fornybarnæringen ønsker å arbeide tett sammen med politiske myndigheter og annet nærings- og organisasjonsliv for å utløse dette potensialet. Vi vil i den sammenheng trekke frem at regjeringens oppdrag til Innovasjon Norge om å markedsføre grønne norske løsninger internasjonalt er et positivt bidrag til dette, og styrker muligheten for å kunne utvikle næringsliv gjennom en global lederrolle.

Stor fornybar verdiskaping. Fornybarnæringen i Norge sysselsetter rundt 20 000 ansatte, og er ifølge SSB den enkeltnæring med høyest verdiskaping i Fastlands-Norge. Markedsadgang er viktig for alt norsk næringsliv, og det er svært positivt at et bredt flertall på Stortinget tidligere i år sluttet seg til tredje energimarkedspakke. Det er viktig å sikre fortsatt markedsadgang til europeiske markeder gjennom full deltagelse i det indre energimarked og en så tett tilknytning til EU som mulig. Det er også viktig at ny europeisk lovgivning på energiområdet følges opp av norske myndigheter, slik at vi fortsetter å ha felles regler. Verdskapingspotensialet fra den fleksible norske vannkraften bør utvikles videre: Norden er et av de få områdene i verden som har overskudd av fornybar energi, og Norges enorme vannmagasiner gjør oss til Europas eneste land som kan lagre fornybar energi i stort monn. Vi har hatt strømkabler til utlandet

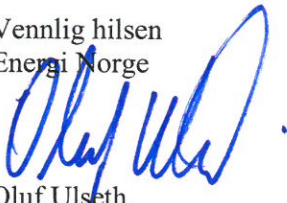
siden 1960, og deltatt i det fellesnordiske kraftmarkedet i over 25 år. Med dette utgangspunktet bør samfunnsøkonomisk lønnsomme kabelprosjekter realiseres, og det er derfor positivt at NorthConnect, som for tiden konsesjonsbehandles, fremstår som det mest lønnsomme prosjektet noensinne. Overskuddet for det norske samfunnet er anslått til 14 milliarder kroner.

Behov for investeringsvennlig skattesystem. Vannkraften utgjør Norges fremste grønne konkurransefortrinn. Men selv om vannkraftressursene er evige, er ikke kraftanleggene det: Energimeldingen anslø reinvesteringsbehovet i vannkraftsektoren til over 100 mrd kr de neste 30 år. I tillegg kommer rundt én milliard kroner årlig til opprusting av dammer og vannveier. Det betyr totalt fire milliarder kroner i reinvesteringer hvert eneste år bare for å opprettholde den eksisterende vannkraftproduksjonen. Dessverre hindrer dagens skattesystem for vannkraft realisering av samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter. Til sammenlikning besluttet Riksdagen i Sverige i fjor å fjerne all særskatten på vannkraft, nettopp for å bidra til nødvendige oppgraderinger av aldrende kraftverk. Det er derfor bra at regjeringens kraftskatteutvalg har fått et bredt mandat til å foreta en samlet gjennomgang av hele skatteregimet for vannkraft. Det er viktig at regjeringens arbeid innrettes slik at gode forbedringsforslag fra ekspertutvalget implementeres raskt.

Norge som vertsland for kraftkrevende virksomhet. Norge har også et sjeldent godt utgangspunkt for kraftkrevende industri, og fornybarnæringen er selvsagt opptatt av at denne industrien – våre største kunder – kan utvikle seg videre i Norge. Det er gledelig å se at det er betydelig optimisme og fremtidstro i industrien: Metallindustrien har brukt mer kraft hvert år etter finanskrisen, og det meldes om rekordresultater. Energimeldingen dokumenterte at industriens vilkår på energi er de beste i Europa og helt i toppen i verden. NVE anslår at Norden i alle scenarier fortsatt vil være et overskuddsområde for kraft i 2030. Det inngås nå en rekke langsiktige kraftavtaler, hele 13-18 år frem i tid, noen av dem knyttet til landbasert vindkraft som snart er konkurransedyktig uten støtte. Rammebetingelsene for datasentre har også blitt bedret de senere år, noe vi nå ser resultatene av ved at bl.a. Microsoft skal etablere to store datasentre i Norge. Etter et langvarig og målrettet arbeid fra både næringsliv og myndigheter for å tiltrekke oss flere datasentre er det viktig at det nå ikke skapes usikkerhet rundt rammebetingelsene for bla innretningen av lav elavgift.

Politisk lederskap. Utvikling av en global lederrolle som det første fornybare og fullelektriske samfunn i verden vil kreve politisk lederskap. En videre elektrifisering av transportsektoren fremstår som et av de viktigste klimapolitiske tiltakene i Norge, men fjerning av fossile brensler må skje i alle sektorer. Klimapolitikken må derfor innrettes for dette. Vi håper regjeringen vil prioritere arbeidet med å markedsføre Norge som vertsland både for tradisjonell og nye former for kraftkrevende industri. Videre at næringspolitikken innrettes for å stimulere kunnskapsmiljøer og næringsliv til å skape arbeidsplasser og verdiskaping fra elektrifisering av stadig flere og nye områder. Vannkraften trenger rammebetingelser som sikrer at denne også i fremtiden vil være Norges fremste grønne konkurransefortrinn og ryggraden i det norske energisystemet, samtidig som markedsadgang for fornybar energi i Europa sikres.

Vennlig hilsen
Energi Norge

Oluf Ulseth
Administrerende direktør